

BOLAGETS FÖRUTSÄTTNINGAR PÅ KORT OCH LÅNG SIKT – FRAMGÅNGAR OCH UTMANINGAR

Hur har bolagets verksamhet påverkats av det ekonomiska läget i omvärlden, vilka kort- och långsiktiga effekter kan identifieras så här långt?

Kortsiktiga effekter:

Kortsiktigt har Norrlandsoperan inte i någon större utsträckning påverkats av det ekonomiska läget i omvärlden. Verksamheten genomförde 2024 en omorganisation som ledde till effektivare arbetssätt samt ekonomiska besparingar. Detta i kombination med ökade biljett- och externa intäkter har gjort att Norrlandsoperan har en ekonomi i balans i dagsläget.

Långsiktiga effekter:

På längre sikt kan ett ansträngt ekonomiskt läge i världen, Europa och i Sverige få stora konsekvenser för Norrlandsoperans verksamhet.

Uppdraget i ägardirektivet beskriver att Norrlandsoperan ska bedriva verksamhet inom opera, musik, dans och konst. Beroende på den fortsatta utvecklingen i omvärlden och i Sverige, och dess påverkan på de framtida ekonomiska förutsättningarna, kan Norrlandsoperan hamna i ett läge av att inte kunna fortsätta bedriva verksamhet inom alla nuvarande konstformer. Ägardirektivet kan då behöva anpassas och skrivas om.

Beskriv verksamhetsmässiga framgångar och utmaningar i verksamheten under året, samt på 3-4 års sikt.

Under året:

Framgångarna för Norrlandsoperan har varit många det senaste året. Med ny VD maj 2024 lades en ny strategi som huvudsakligen baserades på att i större utsträckning öppna upp verksamheten och operahuset för allmänheten. Norrlandsoperan ska bedriva sin verksamhet för många och många olika, står det i visionen gällande för 2025–2027 och detta har präglat organisationen under det senaste året. Vi ser en ökning i antal publik-, biljett- och uthyrningsintäkter och möjligheter till samarrangemang med nyöppnad restaurang.

Den omorganisation som genomfördes 2024 fortsätter att ge ekonomiska besparingar och den nya produktionsavdelningen är alltmer väletablerad. Ett nytt, mer samverkande arbetssätt har införts mellan konstformerna (avdelningarna) och vi ser en stark och samverkande konstnärlig ledning forma sig.

På 3-4 års sikt:

Fr.o.m. 2028 är nulägesprognosen att bolaget kan komma att sakna ca 5 - 6 mkr till den budget som krävs för att Norrlandsoperan fullt ut med kvalitet och kvantitet skall kunna fortsätta leva upp till sitt verksamhetsuppdrag. Detta är i första hand kopplat till statens minskade anslag 2025, 2026 och 2027.

Storleken på underskottet motsvarar ungefär kostnaderna för en operaproduktion eller för all dansverksamhet på Norrlandsoperan. Norrlandsoperans verksamhet kan därmed komma att behöva förändras 2028 vilket i så fall innebär att en översyn av ägardirektivet behöver göras. Under 2026 kommer VD att presentera olika alternativ till besparingsåtgärder för Norrlandsoperans styrelse för ställningstagande kring verksamhetens inriktning framåt.

Beskriv ekonomiska framgångar och utmaningar under året, samt på 3-4 års siktUnder året:

Positiv biljettförsäljning. Positiv effekt av omorganisation 2024. Se ovan.

På 3-4 års sikt:*Framgångar:*

Beräknad ökning av externa intäkter genom donation och sponsring. En strategi och policy för partnerskap togs fram våren 2025 och resultatet av strategin förväntas ge resultat under 2026–2027. Förhoppningen är att bolaget gradvis kan öka sina externa intäkter genom partnerskap och donation.

Utmaning:

Resultatet av statens nedskärningar 2025–2026 kommer att slå hårt mot Norrlandsoperans verksamhet. En ökning av externa intäkter genom partnerskap och donationer kan inte kompensera minskningen av de statliga anslagen. Med den nyligen genomförda omorganisationen, som ledde till effektivisering både gällande ekonomi och arbetssätt är organisationen redan idag slimmad och några ytterligare effektiviseringar bedöms inte kunna genomföras på själva organisationen utan att det medför konsekvenser för kärnverksamheten. Eventuella besparingsåtgärder inför 2028 kan därför komma att drabba den konstnärliga produktionen. Beroende på vilken inriktning Norrlandsoperans styrelse då kommer att förorda kan vi i framtiden få se ett förändrat Norrlandsoperan, där en av konstformerna har lagts ned.

Beskriv hur bolaget arbetar med hållbarhet

Norrlandsoperan strävar efter hållbarhet i alla delar av verksamheten, från arbetsmiljö till ekonomisk och miljömässig hållbarhet i hela produktionsprocessen hos de konstnärliga avdelningarna. En uppstartsworkshop med utgångspunkt från *FN:s globala mål för hållbarhet* har hållits på ledningsnivå och arbetet tas vidare ut till avdelningarna. Beslut har tagits om att Norrlandsoperan aktivt ska utgå från *The Theatre Green Book* gällande hållbarhetsarbete inom ramen för produktioner.

Beskriv hur bolaget arbetar med jämställdhet

Hur många kvinnor respektive män ingår i er styrelse?

	Antal kvinnor	Antal män
Ordinarie ledamöter (9 st)	6 st	3 st
Ersättare (9 st)	2 st	7 st

Beskriv hur er verksamhet bidrar till jämställdhet tex genom specifika aktiviteter.

Vid programläggning av dans-, opera- och konsertproduktioner tas genusperspektivet med i beaktande vid val av koreografer, solister, dirigenter, kompositörer, mm för att skapa ett jämställt säsongsprogram.

Inom dansverksamheten har under året getts flera exempel på aktiviteter på temat jämställdhet och

genus såsom *BODY and IDENTITIES*, workshop om manlig identitet genom kroppsuttryck och rörelser och *Dans för hälsa* som arrangerats i Sävar och Lycksele för tjejer 13-18 år.

Barn- och ungdomskörens kormästare arbetar aktivt för att rekrytera pojkar till kören och därmed nå en mer jämställd sammansättning av sångare i kören.

Beskriv hur jämställdhet är integrerat i era styrande dokument, mål, budget och uppföljning.

Perspektivet jämställdhet återfinns på flertalet ställen i Norrlandsoperans styrdokument för 2025, här är några exempel:

I Norrlandsoperans *Vision & mål för 2025–27* finns formuleringen att Norrlandsoperan ska: *"... vara en plats där framtid skapas av många och många olika"* vilket uttrycker att jämställdhet är ett viktigt perspektiv.

I *Verksamhetsplan 2025* återfinns följande skrivningar:

- *Kalenderåret 2025 ska programmässigt fokus ligga på 1900- och 2000-talets musik med ett tydligt genusperspektiv där minst 45% av musiken ska vara skriven av kvinnor.*

- *Genusperspektivet ska alltid beaktas och 50% av kompositionsbeställningarna ska gå till kvinnor.*

"...produktionerna ska beakta mångfald- och genusperspektivet."

Norrlandsoperans styrelse följer upp ovanstående i måluppfyllelserapportering två gånger per år - i samband med delårsrapport jan - aug samt i årsboks-lutsredovisning för helåret.

Omvärldsanalys. Vilka är de fem (max) prioriterade insatser i verksamheten som ledningen vill se för att möta en föränderlig omvärlds krav och förväntningar.

1. Öka samproduktion med andra musikinstitutioner och operahus.
2. Öka samarbetet med det privata näringslivet.
3. Öka externa uthyrning av lokaler/salar i operahuset.
4. Fortsätta digitaliseringen av administrativa processer.
5. Fortsätta arbeta för en effektiv organisation.

Övriga frågor som bolaget vill lyfta:

Hur ser Region Västerbotten på de framtida förutsättningarna för Norrlandsoperan att bedriva verksamhet?

Finns det prioriterade områden som Region Västerbotten särskilt vill att Norrlandsoperan ska fortsätta verka inom?

251016

Helle Solberg
VD, Norrlandsoperan